

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

Alexandre Dumas

Sfinxul Roșu

vol 3

Capitolul 19 Noutățile de la Curte

Cele cinci acte ale piesei Mirame fiind distribuite, recomandarea pentru cel de-al cincilea act fiind făcută lui Colletet, colaboratorii cardinalului se despărțiră de el, mai puțin Corneille și Rotrou, cărora acesta le-a cerut să mai rămână o parte din noapte, pentru a le dicta planul complet al primelor două acte.

Bois-Robert trebuia să revină a doua zi de dimineață și să primească instrucțiunile sale, pe care era însărcinat să le comunice ulterior și celorlalți colegi ai săi în ale poeziei.

Corneille și Rotrou petrecură noaptea la Chaillot.

A doua zi de dimineață, ei luară micul dejun cu cardinalul, care le făcu ultimele recomandări. În timpul micului dejun, sosi și Bois-Robert. Corneille și Rotrou se despărțiră de cardinal. Bois-Robert rămase în continuare.

Cardinalul nu avea secrete pentru Bois-Robert, iar acesta vedea, în ciuda afectării cardinalului, care voia să lase să se creadă că se ocupă doar de tragedia sa, care era preocuparea profundă pe care o ascundea sub această pasiune frivolă.

Bois-Robert comunicase cu Charpentier și cu Rossignol și afluase despre întoarcerea lui Bautru, a lui La Saludie și a lui Char-nassé. Fusese să îl caute pe părintele Joseph, la mănăstirea lui, și îi trimisese cardinalului, încă din ajun, care fusese răspunsul călugărului. Acest răspuns îl bucurase foarte mult pe Richelieu, care avea încredere deplină în discreția, dar nu și în ambiția călugărului, care urma, într-adevăr, să îl trădeze mai târziu, însă atunci considerase că nu sosise încă ora trădării. În sfârșit, știa că Sous-carrières și Lopez urmau să-și prezinte raportul în cursul zilei respective.

Deci nu era pierdută orice speranță de a-l revedea pe rege, iar această a treia zi pe care cardinalul o stabilise ca termen-limită pentru speranțele sale nu se încheiase încă.

Spre orele două, se auzi galopul unui cal. Cardinalul alergă la fereastră, chiar dacă știa cu foarte mare exactitate că acel călăreț nu poate fi regele.

Oricât de sigur pe el era cardinalul, nu-și putu reține un strigăt de bucurie: un tânăr care purta costumul specific al pajilor regelui sări cu ușurință de pe cal, aruncă frâul în brațele unui lacheu al cardinalului, care îl recunoscă pe Saint-Simon, prietenul lui Baradas, cel care îi dăduse lui Marion Delorme acea informație atât de importantă.

— Bois-Robert, spuse cardinalul cu vioiciune, introdu-l la mine pe acel tânăr și ai grijă să nu ne întrerupă nimeni.

Bois-Robert se repezi pe scări și, aproape imediat, se auziră pașii rapizi ai tânărului, care urca treptele câte patru deodată.

Tânărul se opri brusc, mai degrabă își smulse decât își scoase pălăria și puse un genunchi la pământ în fața cardinalului.

— Ce faceți, domnule?, îi spuse cardinalul râzând. Eu nu sunt regele!

— Nu sunteți regele, domnule, este adevărat, spuse tânărul, dar, cu ajutorul lui Dumnezeu, o să deveniți din nou.

Un freamăt de plăcere trecu prin venele cardinalului.

— Mi-ați făcut un serviciu, domnule, spuse el, și, dacă voi redeveni ministru, deși dacă mi-aș dori acest lucru ar fi, probabil, o greșeală din partea mea, voi face în așa fel încât să-i uit pe dușmani, însă vă promit să-mi amintesc de prieteni. Aveți vreo veste bună să-mi dați? Dar ridicăți-vă odată, vă rog.

— Vin din partea unei frumoase doamne, al cărei nume nu îndrăznesc să-l pronunț în fața Monseniorului, reluă Saint-Simon ridicându-se.

— Foarte bine, spuse cardinalul, voi ghici despre cine este vorba.

— Ea m-a însărcinat să-i spun Eminenței Voastre că îl va vedea pe rege spre orele trei și că s-ar mira foarte tare dacă, la orele trei și jumătate, regele nu ar fi la dumneavoastră.

— Această doamnă nu este, probabil, de la Curte, sau nu merge la Curte, căci nu cunoaște regulile etichetei, altfel nu ar presupune că regele l-ar putea vizita pe cel mai umil dintre supușii săi.

— Această doamnă nu este, într-adevăr, de la Curte, spuse Saint-Simon. Nu merge la Curte, și asta este adevărat, însă mulți oameni de la Curte merg la ea și sunt onorați să meargă acolo. Rezultă, deci, că aș crede foarte mult în prezicerile ei dacă mi-ar face onoarea să-mi spună vreuna.

— Nu v-a făcut niciodată vreo prezicere?

— Mie, Monsenior?, spuse Saint-Simon, râzând cu acel glas sincer al tinereții, arătându-și dinții minunați.

— Da, nu v-a spus niciodată că, în cazul foarte probabil în care domnul Baradas și-ar pierde favorurile regelui, cel care i-ar urma ar fi domnul Saint-Simon și că, la avansarea acestui tânăr domn, un anume cardinal, care a fost ministru și căruia i se pretinde că trebuie să devină din nou cardinal, nu s-ar opune deloc, ci dimpotrivă, l-ar ajuta?

— Ea mi-a spus ceva de genul acesta. Monsenior, însă nu era deloc o prezicere. Era o promisiune și mă încred mai puțin în promisiunile lui Marion Delorme... Ah, Dumnezeuule! Uite că, fără să vreau, i-am spus numele!

— Eu sunt asemenea lui Cezar, spuse Richelieu, sunt cam tare de urechea dreaptă. N-am auzit nimic.

— Scuzați-mă, Monsenior, spuse Saint-Simon. Eu credeam că Cezar auzea prost cu urechea stângă.

— Este posibil, răspunse cardinalul, însă, oricum, eu am un avantaj față de el: sunt surd de urechea cu care nu vreau s-aud. Însă veniți de la Curte. Ce noutăți mai sunt acolo? Bineînțeles că nu vă cer să-mi vorbiți decât despre veștile pe care le știe toată lumea, dar pe care eu nu le știu, deoarece locuiesc la Chaillot, adică în provincie.

— Noutățile, spuse Saint-Simon, iată-le în câteva cuvinte: Acum trei zile, domnul cardinal și-a dat demisia și a fost petrecere la Luvru.

— Știu asta.

— Regele a făcut promisiuni tuturor: o sută cincizeci de mii de livre domnului duce d'Orléans, șaiszeci de mii de livre reginei-mamă și treizeci de mii de livre reginei domnitoare.

— Și s-a ținut de promisiune?

— Nu, și de aici imprudența lui: auguștii beneficiari s-au bazat pe cuvântul regelui și, în loc să-l pună să semneze pe loc bonuri care să fie încasate la un oarecare intendent, pe nume Charpentier, s-au mulțumit cu promisiunea regelui. Însă...

— Însă...

— Însă a doua zi, revenind din Place Royale, regele nu a vrut să vadă pe nimeni și s-a închis în camera lui, unde a luat masa de

seară cu l'Angely, căruia i-a oferit treizeci de mii de livre, pe care l'Angely i-a refuzat fără să stea deloc pe gânduri.

— Ah!

— Asta vă miră. Eminența Voastră?

— Nu.

— Atunci l-a chemat pe Baradas, căruia i-a promis treizeci de mii de livre, însă Baradas, mai puțin încrezător decât Domnul, decât Maiestatea Sa regina-mamă și decât Maiestatea Sa regina domnitoare, a cerut să-i semneze bonul imediat și a fost să-i încaseze chiar în seara respectivă.

— Dar ceilalți?

— Cei alți încă mai așteaptă. În dimineața aceasta s-a ținut Consiliu la Luvru. Consiliul era compus din Domnul, regina-mamă, regina domnitoare, Marillac-les-Sceaux, Marillac-l'Epée, La Vieuville – care tot se mai zbate, având în vedere că i-a predat domnului Charpentier cheia trezoreriei – din domnul de Bassompierre și nu mai știu din cine.

— Regele!

— Regele?

— A asistat la Consiliu?

— Nu, Monsenior, regele a trimis să se anunțe că este bolnav.

— Și știți cumva despre ce a fost vorba în Consiliu?

— Probabil, despre război.

— Ce vă face să credeți asta?

— Monseniorul Gaston a ieșit furios din cauza unui cuvânt pe care i l-a spus domnul de Bassompierre.

— Ia să vedem despre ce cuvânt e vorba!

— Monseniorul Gaston, în calitatea sa de locotenent general, trasa mersul armatei. Era vorba despre traversarea unui râu, Durance, cred. „Pe unde îl vom traversa?”, spuse Bassompierre. „Pe aici, domnule”, răspunse Monseniorul Gaston, punându-și degetul pe hartă. „Vă voi ruga să remarcați, Monsenior, că degetul dumneavoastră nu este un pod”, a spus Bassompierre. Astfel că Monseniorul Gaston a părăsit Consiliul, furios.

— Un surâs de bucurie luminează fața lui Richelieu.

— Nu știu ce mă oprește, spuse el, să nu-i las să treacă râurile pe acolo pe unde vor vrea și să mă țin deoparte, ca să râd în voie de dezastrele pe care le vor provoca.

— Nu ai putea râde de asta. Monsenior, spuse Saint-Simon, cu un ton mai grav decât te puteai aștepta de la el.

Richelieu îl privi.

— Căci dezastrul lor, continuă tânărul, ar fi dezastrul Franței.

— Bine, domnule, spuse cardinalul, și vă mulțumesc. Spuneți că, de alaltăieri, regele nu a văzut pe nimeni din familia sa.

— Pe nimeni. Monsenior, vă asigur.

— Și spuneți că numai domnul Baradas și-a încasat cei treizeci de mii de livre?

— De asta sunt sigur. M-a chemat în fața scărilor, să-l ajut să-și transporte comoara la el în cameră.

— Și ce o să facă cu cei treizeci de mii de livre?

— Nimic, deocamdată. Însă, printr-o scrisoare, i-a oferit lui Marion Delorme — pentru că, dacă tot i-am pronunțat numele o dată, pot să i-l repet și a doua oară, nu-i așa. Monsenior?

— Da. Ce i-a oferit lui Marion Delorme?

— Să cheltuiască toți acești bani cu ea.

— Și cum i-a făcut această ofertă? Prin viu grai?

— Nu. Din fericire, printr-o scrisoare.

— Sper că Marion a păstrat acea scrisoare. Mai are acea scrisoare asupra ei?

Saint-Simon își scoase ceasul.

— Trei și jumătate, spuse el privind la ceas. La această oră, trebuie să fi renunțat deja la scrisoare.

— În favoarea cui?, zise cu interes cardinalul.

— În favoarea regelui. Monsenior.

— În favoarea regelui!

— Iată ce mă făcea să cred că ziua aceasta nu va trece fără să-l revedeți pe rege.

— Acum înțeleg.

În acel moment se auzi zgomotul unei trăsur, care tocmai sosea în goana mare.

Cardinalul, devenit palid dintr-odată, se sprijini de un fotoliu.

Saint-Simon alergă la fereastră.

— Regele!, strigă el.

În aceeași clipă, ușa care dădea pe scară se deschise și Bois-Robert se repezi în cameră, strigând:

— Regele!

Ușa doamnei de Combalet se deschise și, cu vocea tremurând de emoție:

— Regele, murmură ea.

— Mergeți cu toții, spuse cardinalul, și lăsați-mă singur cu Maiestatea Sa.

Fiecare dintre cei prezenți ieși pe ușă, în timp ce cardinalul își șterse fruntea.

Se auzi apoi zgomot afară, cineva urca scările, cu pași măsurați, treaptă cu treaptă.

Apăru Guillemot în ușă și anunță:

— Regele!

Ah, pe legea mea, murmură cardinalul. Hotărât lucru, este o mare diplomată vecina mea, Marion Delorme.

Capitolul 20

De ce regele Ludovic al XIII-lea era îmbrăcat mereu în negru

Guillemot dispăru rapid. Regele Ludovic al XIII-lea și cardinalul de Richelieu se întâlniră față în față.

— Sire, spuse cardinalul de Richelieu, înclinându-se cu respect, aflând că regele coboară la poarta umilei mele case, surpriza mea a fost atât de mare încât în loc să alerg, așa cum ar fi trebuit, în întâmpinarea sa și să-l aștept jos, în fața scărilor, am rămas aici, cu picioarele ținute de podea și chiar și în acest moment, în augusta sa prezență, tot mă mai îndoiesc că este Maiestatea Sa în persoană cea care a binevoit să vină până la mine.

Regele privi în jurul său.

— Suntem singuri, domnule cardinal?

— Singuri, Maiestatea Voastră.

— Sunteți sigur?

— Sunt sigur. Sire.

— Și putem vorbi în deplină libertate?

— În deplină libertate.

— Atunci închideți acea ușă și ascultați-mă.

Cardinalul se înclină, ascultă, închise ușa și-i arătă regelui cu mâna un fotoliu, în care regele se așeză, sau mai degrabă se prăbuși.